

Projektbeskrivelse og miljøkonsekvensrapport

Ikke-teknisk resumé

Thomas Andersen har ansøgt Mariagerfjord Kommune om en miljøgodkendelse på Hedemarken 10, 9500 Hobro til godkendelse af ejendommens produktionsareal. Ejendommen drives økologisk og dyreholdet er køer og kvier. Ejendommens dyrehold opstaldes som beskrevet på figur 1. Der etableres et nyt udvendigt foderbord, som medfører en mindre udvidelse af produktionsarealet. Yderligere ønskes der godkendelse til en dybstrøelsesstald, som har været i drift i en længere periode, men som ikke fremgår af den tidligere godkendelse, og derfor medtages som et nyt staldafsnit.

Der ændres ikke i øvrigt på anlægget, som består af 5 ensilagesiloer, en møddingsplads, tre gyllebeholdere.

Det er det samlede brug, der ønskes godkendt, og som er beskrevet og vurderet i det følgende.

Husdyrgodkendelseslovens afstandskrav vedr. lugtgener for enkeltboliger er overholdt med en god margin. Det gælder også til byzone og samlet bebyggelse. Det vurderes, at der ikke er andre uacceptable nabogener som fluer, støj og støv. Lovens krav om naturarealers maksimale påvirkning med ammoniak fra husdyrbruget er også overholdt. Det skyldes, at der er passende afstand til Natura 2000 områder og andre kvælstoffølsomme naturområder.

Det er vurderet, at husdyrbruget lever op til bedste anvendelige teknologi (BAT) vedr. områderne driftsledelse, fodring, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning.

Samlet vurderes det, at det ansøgte projekt med de vilkår, der forventes stillet, ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Det vurderes at landbruget og dets bygninger ikke påvirker landskabsoplevelsen, samt på virker den nuværende landskabsudpegning.

Det vurderes endvidere, at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper og arter, herunder habitatdirektivets bilag IV-arter såvel i som uden for Natura 2000 områder.

En mere detaljeret og teknisk miljøkonsekvensvurdering fremgår af næste afsnit, og sidste afsnit findes den udførlige projektbeskrivelse med vurderinger i de enkelte underafsnit.

Miljøkonsekvenser

Nærværende rapport redegør for følgende af projektets miljøkonsekvenser.

- Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet, herunder habitatvurdering.
- Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

- Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgte indvirkninger på miljøet
- Andre forhold, der er væsentlige i den konkrete godkendelse/tilladelse
- Rapporten er udarbejdet af Miljøkonsulent Peter Salling.

Projektbeskrivelse

Thomas Andersen har ansøgt Mariagerfjord Kommune om en miljøgodkendelse på Hedemarken 10, 9500 Hobro til godkendelse af husdyrbrugets produktionsareal samt etableret dybstrøelsesareal, og udvendigt foderbord. Ejendommens dyrehold er køer og kalve, samt kvier. Ejendommens dyrehold opstaldes som beskrevet på figur 1. Der opføres ikke yderligere.

Det ansøgte påtænkes udført indenfor 0-3 år.

Kvægbruget overholder afstandskraven til de omkringliggende beboelser, som først og fremmest er baseret på lugtgeneberegninger, men støj-, og støvgener m.v. har også været vurderet. Andre afstande af mere miljømæssig karakter er også overholdt, og der er ikke noget i kommuneplanen, der hindrer etableringen af de ansøgte stalde og deres placering.

Godkendelse af ejendommens produktionsareal, samt godkendelse af det etablerede dybstrøelsesareal, medfører en mindre stigning i ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

Det nærmeste ammoniakfølsomme naturområde er en eng der er beliggende ca. 320 meter nord nordvest for staldanlægget vil modtage en lille merdeposition af ammoniak end i den tilladte drift for 8 år siden og under lovens grænseværdi. Nærmeste kategori II natur er beliggende ca. 5,3 km meter mod nordvest, og belastes med en merdeposition på 0,0 kg/ha år. Ammoniakfølsom natur i Natura 2000 område eller anden særlig følsom natur ligger ca. 4,0 km eller længere væk, og her overholdes de generelle afskæringskriterier til totaldeposition, der gælder for sådanne områder.

Det er vurderet, at husdyrbruget lever op til bedste anvendelige teknik (BAT) vedr. områderne driftsledelse, fodring, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning. Anden form for BAT er heller ikke fundet relevant.

Samlet vurderes det, at det ansøgte projekt med de vilkår, der er stillet, ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Det vurderes endvidere, at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper og arter, herunder habitatdirektivets bilag IV-arter såvel i som uden for Natura 2000 områder.

Indretning og drift af anlæg

Anlæggets produktionsareal, staldsystem og dyretype fremgår af husdyrgodkendelse.dk.

Ansøgt drift   Nudrift   8 års drift ⓘ

☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Eksisterende stald

Kildehøjde: 3 m   Ventilation: Blandet ventilation   Størrelse: 5894 m² ▾

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ⓘ ⓘ + Opret et produktionsareal +

 Kopier til drifter (#73717) Alle kvæg; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 514 m ² ▾
 Kopier til drifter (#73715) Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 726 m ² ▾
 Kopier til drifter (#73714) Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 3744 m ² ▾
Samlet produktionsareal udgør			84.6 % 4984 m²

☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

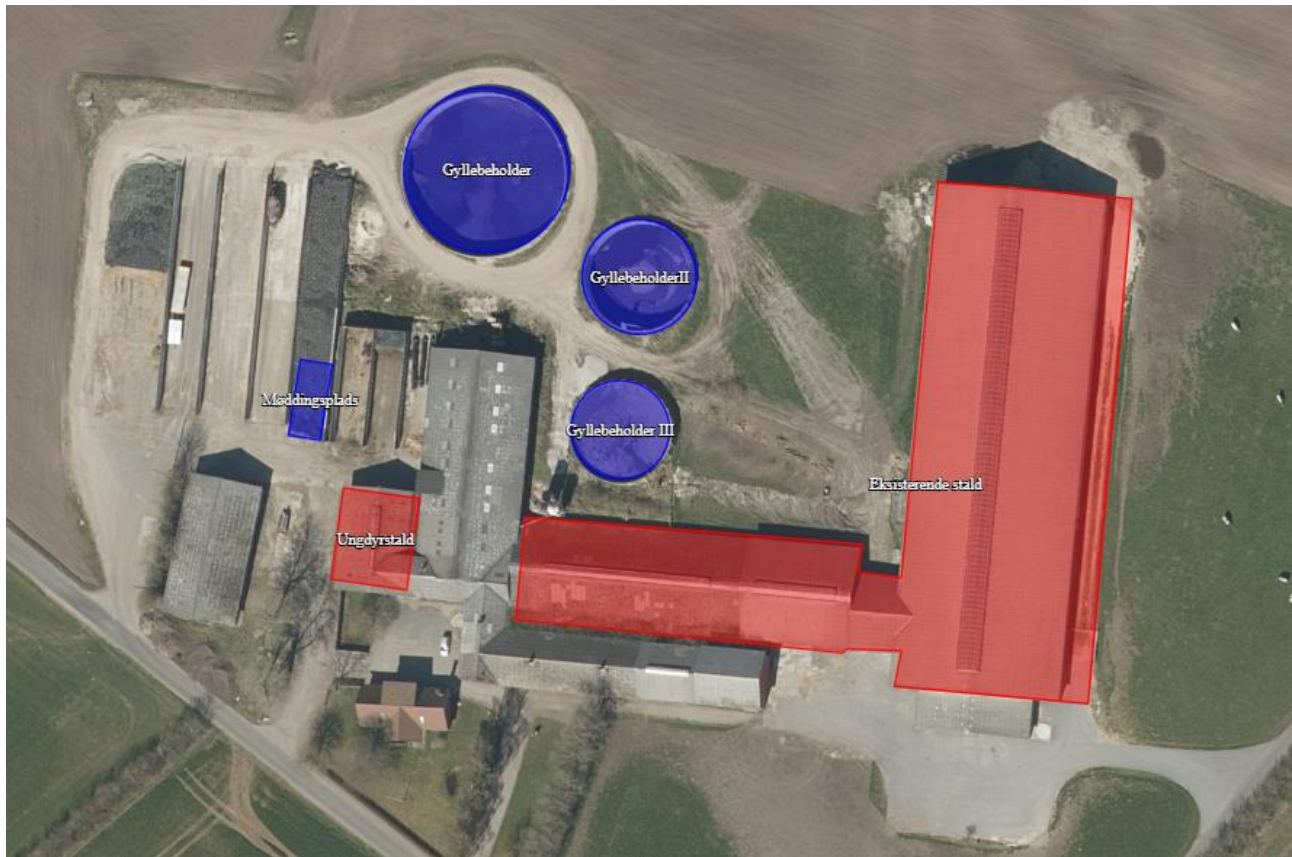
Ungdyrstald

Kildehøjde: 3 m   Ventilation: Blandet ventilation   Størrelse: 301 m² ▾

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ⓘ ⓘ + Opret et produktionsareal +

 Kopier til drifter (#73716) Alle kvæg; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 181 m ² ▾
Samlet produktionsareal udgør			60.1 % 181 m²

- Nedenstående tegning (Figur 1) viser ejendommens produktionsarealer i de respektive stalde.

Produktionsarealet er placeret indenfor det indtegnede. Dog er der i sengebåsestalden foderbord der er fraregnet.

Ejendommen har følgende gyllebeholdere og gødningsopbevaringsanlæg

Ansøgning (203415) | Husdyrgødning ?

Tegn og navngiv opbevaringslagre til husdyrgødning på kortet. Klik herefter på Listevisioning for at tilføje miljøteknologi og oprette gødningsandele. Resultater af ammoniakberegninger kan ses under fanen "Resultater".

Kort	Listevisioning	Resultater	Kort i fuld skærm	
Ansøgt drift Nudrift 8 års-drift ?				
☐ Lager benyttes ikke i ansøgt drift ?				
Gyllebeholder		Gødningstype: Flydende	BAT-forudsætning: Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg	Overflådeareal: 910 m ²
Oversigt over miljøteknologi ? ?			+ Opret en miljøteknologi +	
☐ Lager benyttes ikke i ansøgt drift ?				
GyllebeholderII		Gødningstype: Flydende	BAT-forudsætning: Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg	Overflådeareal: 441 m ²
Oversigt over miljøteknologi ? ?			+ Opret en miljøteknologi +	
☐ Lager benyttes ikke i ansøgt drift ?				
Gyllebeholder III		Gødningstype: Flydende	BAT-forudsætning: Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg	Overflådeareal: 324 m ²
Oversigt over miljøteknologi ? ?			+ Opret en miljøteknologi +	
☐ Lager benyttes ikke i ansøgt drift ?				
Møddingsplads		Gødningstype: Fast	BAT-forudsætning: Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg	Overflådeareal: 105 m ²
Oversigt over gødningsandele ? ?			+ Opret en gødningsandel +	
Gødningsandel		Gødningstype: Kvæg, heste, får og geder	Udgør: 105 m ²	
Samlet areal af gødningsandele udgør		100.0 %	105 m ²	

- Udover den ansøgte produktion er der ingen biaktiviteter på ejendommen.
- Der er ingen produktionsmæssig sammenhæng med andre ejendomme. Køer opstaldes på anden ejendom, men ejendommens drives som en selvstændig enhed.

Beliggenhed og omgivelser

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt, dog stiger terrænet mod øst

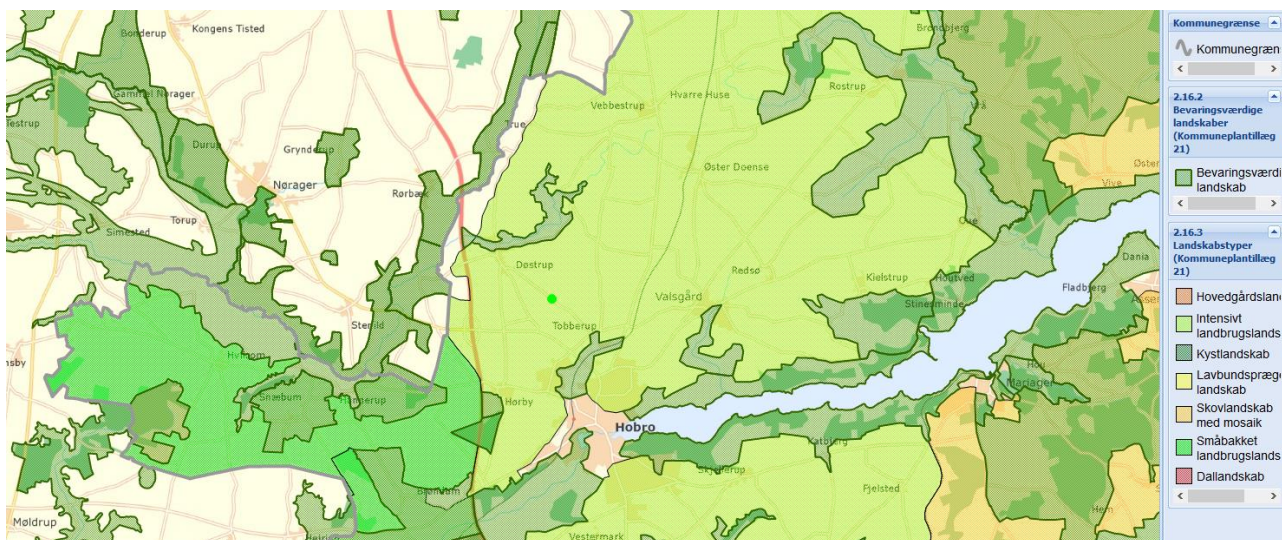
Det ansøgte byggeri er beliggende i et område domineret af landbrugsjord med spredt bebyggelse. Indsynet til ejendommen er ikke skærmet af eksisterende beplantning, idet det er karakteristisk for området at der ikke er større læbælter osv. Mod øst er der ca. 120 meter til nærmeste nabo. Indsynet til ejendommens stalde er delvist afskærmet af eksisterende de eksisterende bygninger fra vest og der er ingen

afskærmning mod øst. På baggrund heraf og med udgangspunkt i ansøgers oplysninger om terræn og landskab i området, er det ansøgers vurdering, at det ansøgte ikke vil medføre ændringer, der kan forringe de landskabelige værdier.

Kvægbrugets anlæg og hovedparten af kvægbrugets arealer ligger i åbent og landbrugsdomineret morænelandskab i området omkring Hobro og Tobberup.

Omkring ejendommen ligger lavbundspræget landskab.

Området er i kommuneplanen beliggende udenfor uden for udpegede særligt værdifulde landskaber.

Det ansøgte etableres i eksisterende bygninger, samt en mindre udvidelsen af areal med udendørs foderbord.

De eksisterende bygninger ligger udenfor fjernbeskyttelseszonen omkring kirker.

Mod øst er der ca. 120 meter mellem den nærmeste stald og nærmeste nabo på Tyvstedvej 2. Mod vest ligger nærmeste nabo, Hedemarken 3, 130 meter fra nærmeste staldbygning.

Lugt og andre gener

Lugt

Ansøgning (203415) | Nabopåvirkning ?

For at der kan beregnes om lugt fra anlægget, skal nabobebyggelse og byzone angives på kortet. På "Listevisioning" vises en oversigt over de nabobebyggelse der er angivet, og på "Resultater" findes resultaterne af de lugtberegninger der er foretaget på ansøgningen.

Kort	Listevisioning	Resultater	Kort i fuld skærm
------	----------------	-------------------	-------------------

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
Hedemarken 3	0	FMK	126,5	126,5	244,1	Ja	▼
Tyvstedvej 2	0	FMK	126,5	126,5	163,8	Ja	▼
Døstrupvej 73	0	NY	405,5	405,5	1448,7	Ja	▼
Hobro	0	NY	587,5	558,1	2437,5	Ja	▼
Tobberup By, Hørby	0	NY	587,5	558,1	1775,2	Ja	▼
Valsgård By, Valsgård	0	NY	587,5	587,5	4085,5	Ja	▼

Der er gennemført beregninger i forhold til relevante beboelser.

Konsekvenszone: 533 m

6.3 Lugtgeneregninger - detaljer om staldafsnit

Bebyggelse: Hedemarken 3 Opretter: Ansøger			
#	Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
1	Ungdyrstald	136,6	Nej
2	Eksisterende stald	248,0	Nej

Bebyggelse: Døstrupvej 73 Opretter: Ansøger			
#	Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
1	Ungdyrstald	1353,7	Nej
2	Eksisterende stald	1452,1	Nej

Bebyggelse: Tobberup By, Hørby Opretter: Sagsbehandler			
#	Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
1	Eksisterende stald	1774,7	Ja
2	Ungdyrstald	1789,5	Ja

Bebyggelse: Tyvstedvej 2 Opretter: Ansøger			
#	Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
1	Eksisterende stald	159,8	Nej
2	Ungdyrstald	273,9	Nej

Bebyggelse: Hobro Opretter: Sagsbehandler			
#	Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
1	Eksisterende stald	2434,5	Ja
2	Ungdyrstald	2520,5	Ja

Bebyggelse: Valsgård By, Valsgård Opretter: Ansøger			
#	Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
1	Eksisterende stald	4081,6	Nej
2	Ungdyrstald	4193,9	Nej

Lugt og andre gener

Lugtgeneafstanden til enkeltbeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er beregnet til henholdsvis 127, 405 og 587775. De reelle afstande er 163, 1448 og 1228 m, og det vurderes derfor, at husdyrbruget med den ønskede udvidelse/ændring ikke medfører uacceptable lugtgener for de omkringboende. Der er standardvilkår for støj, og retningslinjer for bekæmpelse af fluer og skadedyr, og når de er overholdt vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener.

Støv

Der er ikke kilder der giver anledning til støv på ejendommen, udover kørsel på ejendommens grusveje. Ejendommen er beliggende således at eventuelle støvgener ikke vil give anledning til gener der rækker udover ejendommens skel.

Støj

Støjklender på ejendommen er kørsel med ejendommens traktorer og fodervogn, samt kompressorer. Pumper og kompressorer er placeret indendørs, og det vurderes derfor at støjgenegrænserne er overholdte i skel. Da afstanden til naboer fra støjkilderne er mere end 120 meter vurderes det at intern kørsel på ejendommen ikke vil være til gene for omboende.

Ammoniak

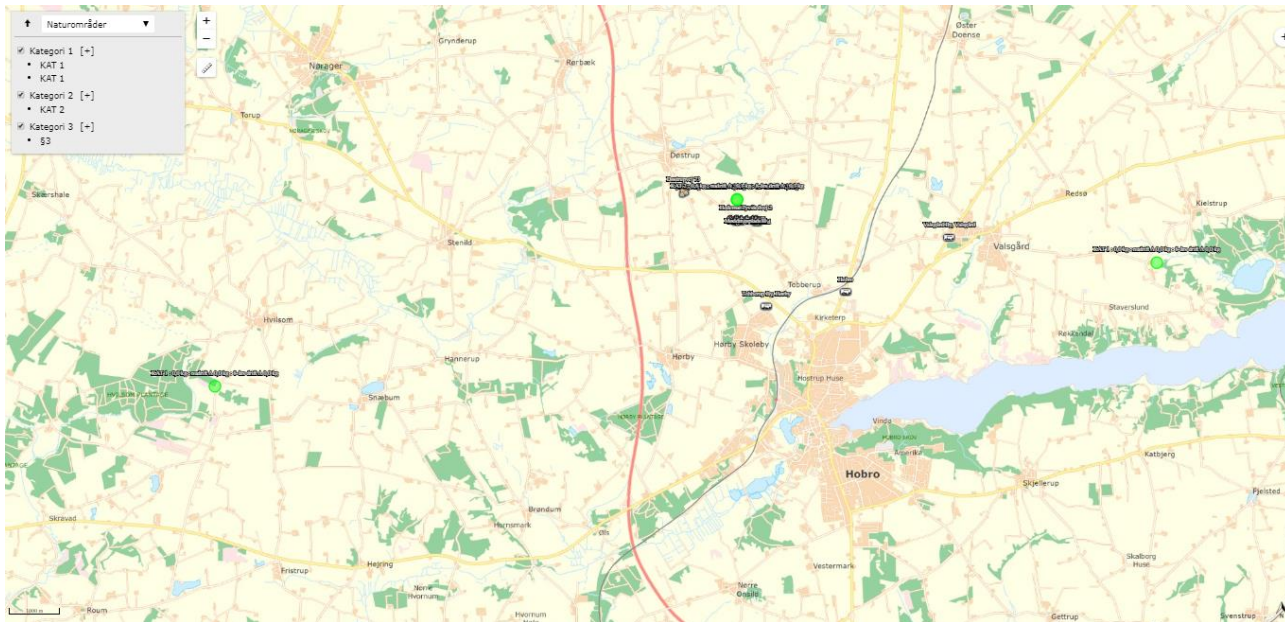
Den samlede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er beregnet til 4801 kg NH₃-N pr. år.

Det vurderes, at projektet er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplanen for beskyttelse af natur og landskab. Specifikt vurderes projektet ikke at ville forringe tilstand af beskyttede naturtyper eller modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder eller forringe levevilkår for bilag IV-arter.

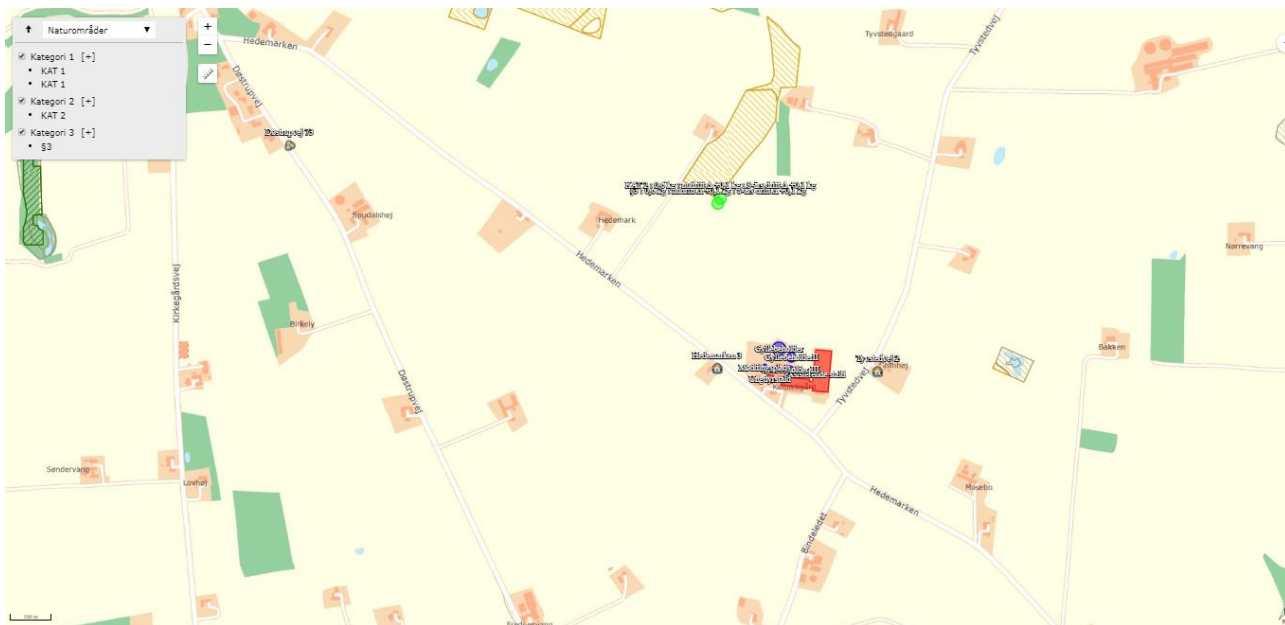
Placeringen af nærmeste naturområder er følgende:

Samlet overblik over naturområder

Naturområderne beliggende tæt på ejendommen

Nærmeste kategori III/ III område er et moseområde beliggende nordvest for ejendommen og de øvrige beregningspunkter er beliggende rundt om ejendommen.

Natura 2000 området indeholder nærmest kategori I område, som er et hede/overdrevsområde beliggende indenfor Natura 2000 udpegningsgrænser i en afstand af 8 km

Ejendommens potentielle påvirkninger af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for nærmest beliggende NATURA 2000-områder, er derfor luftbåren kvælstofbelastning fra ejendommens stalde.

Det vurderes, pga. afstanden, at projektet ikke kan medføre en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper indenfor Natura 2000 områder.

Projektet vurderes herefter ikke at modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder.

En række dyr omfattet af naturbeskyttelseslovens § 29a og habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området omkring udbringningsarealerne. Ifølge oplysninger i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (DMU Faglig rapport nr. 635, 2007) kan der i Mariagerfjord Kommune være forekomst af flere arter af flagermus samt odder, markfirben, løgfrø, spidssnudet frø og stor vandsalamander. Mariager fjord Kommune er ikke bekendt med konkrete yngleforekomster af nogen af de nævnte arter på husdyrbrugets arealer. Forskriftsmæssig drift af markarealerne vurderes ikke at være til skade for eventuelle forekomster af flagermus eller odderforekomst langs vandløb i området. Markerne vurderes ikke umiddelbart at rumme egnede levesteder for stor vandsalamander, markfirben, løgfrø eller spidssnudet frø.

Ansøgning (203415) | Naturområder

For at der kan beregnes deposition af ammoniak, skal naturpunkter angives på kortet. På "Liste- og resultatvisning" vises det samlede resultat af ammoniakberegningerne, samt en oversigt over mer- og totaldeposition i alle naturpunkter der er angivet.

Kort **Liste- og resultatvisning** Kort i fuld skærm

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **4800,9** (kg NH₃-N/år) Meremission (8 års-drift): **841,9** (kg NH₃-N/år) Meremission (nudrift): **841,9** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
KAT 1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	
KAT 1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	
KAT 2	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,6	
§3	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,6	

Den omkringliggende beskyttede natur vurderes ikke at blive påvirket som følge af det ansøgte projekt.

Ammoniakfordampning og natur

Ændringen medfører, at NH₃-fordampningen fra husdyrbruget stiger fra 3959 til 4801 kg N/år. N-depositionen på de nærmeste kategori I, II og III punkter er beregnet til henholdsvis 0,0 og 0,6 og 0,1 kg N/ha. I kat. III er indregnet stigningen/merbelastningen i de seneste 8 år. Det er for alle kategorier under den lovmæssige grænseværdi på henholdsvis 0,7, 1,0 og en merdeposition på 1,0 kg N/ha. Når disse værdier er overholdt, vurderes det, at der ikke sker påvirkning af hverken habitatnatur eller anden beskyttet natur, heller ikke i kumulation med andre husdyrbrug.

Øvrige miljøforhold -afstande

Ejendommen og dens bygninger er placeret med følgende afstande.

	Krav	Aktuel afstand (minimum)
Beboelse på anden ejendom	50	120 m til Tyvstedvej 2 2 fra nærmeste stald
Byzone, sommerhusområde (el. planlagt), område udlagt til boligformål, rekreative formål etc.	50	1500 m til Byzone Hobro nærmeste stald
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	Nærmeste boring er DGUnr. 49.306 hvortil der er 90 meter fra nærmeste stald
Almene vandforsyningsanlæg	50	Boring til Hobro Vandværk >1 km fra ejendommen
Vandløb, herunder dræn og søer	15	Nærmeste beskyttedesø 455 meter væk
Offentlig vej og privat fællesvej	15	46 m fra "ungdyrstald"
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25
Beboelse på samme ejendom	15	21 m fra " Eksisterende stald"
Naboskel	30	33 fra Eksisterende stald til matr. 1p, Tobberup by, Hørby.

Energi- og vandforbrug

Forbrug af energi og vand

Tallene er oplyst af ansøger eller beregnet ud fra normalt.

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	Nudriften	Efter godkendelse
El	Ca. 60.000 kWh	Ca. 60.000 kWh

Brugsvand	Ca. 7.200m ³	Ca.7.200 m ³
Fyringsolie	-	-

Energi

Energi anvendes primært til foderblanding, lys, malkeanlæg og skrabeanlæg.

På ejendommen benyttes i nudriften ca. 60.000 kWh. I ansøgt drift anslås det at forbruget bliver det samme.

Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i stalden. Belysningen rengøres jævnligt, så lysstyrken er optimal.

Udendørslyset er kun tændt efter behov.

Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 12 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil kunne variere mellem 04-24. Herudover er der vågelys i staldene om natten, så dyrene kan orientere sig.

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Energibesparende foranstaltninger

Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i staldene. Skærmene rengøres ved udskiftning af lysstofrør, så lysstyrken er optimal.

Ved udskiftning af pumper osv, vælges energibesparende alternativer.

BAT

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv kvægproduktion, anvendes der således BAT ved de valgte tiltag.

Vand

På ejendommen benyttes i nudriften ca. 7.200 m³ vand. I ansøgt drift anslås det at forbruget bliver det samme.

Vandet leveres fra egen vandboring.

Vand anvendes primært til drikkevand samt rengøring af stalde.

Der er opsat flydere i vandkarrene, der sikrer at vandkarrene ikke flyder over.

Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Vandforbruget registreres, så der kan reageres på unormalt vandforbrug.

Rengøring

Der er daglig oprydning i stalde og foderlade. Er indrettet med kummer, hvilket minimerer foderspildet.

Der fejes hver dag og gangene fejes efter behov et par gange pr uge.

En gang årligt vaskes staldafsnittene med dybstrøelse og bunden kalkes for desinficering og forebyggelse af fluegener.

Affald

Brændbart affald i form af papirsække, aftøringspapir, plastik og tom rengjort emballage fra f.eks. pesticider opsamles i affaldscontainer og bortskaffes via erhvervsordning med godkendt renovationsfirma ca. hver 2. måned (EAK-kode: 19.00).

Såfremt der findes pesticidrester (EAK-kode 05.12 og 02 01 08 / 02 01 09) afskaffes de ligeledes til kommunal genbrugsplads. Dette sker dog sjældent, da indkøb af pesticider passer med forbrug af pesticider.

Jern og metal (EAK-kode: 02 01 10) afhændes til produkthandler og glas m.m. (EAK-kode: 51.00 / 52.00 / 52.06) afhændes til kommunal genbrugsplads.

Motorolie, spildolie og smøreolie (EAK-kode: 13 02 05 / 13 02 06) afhændes til Dansk Oliegenbrug eller lignende godkendt modtager. Opbevares ikke på ejendommen.

Klinisk risikoaffald (EAK-kode: 18.00 og Z) i form af medicinglas og rester samt kanyler opbevares i plasttønder udviklet til formålet. Tønderne afhændes 1-2 gange årligt til kommunal genbrugsplads. Medicin opbevares i køleskab på staldkontor før brug.

Bortskaffelsen af affald til kommunal genbrugsplads registreres, hvorved bortskaffelsen af affald kan dokumenteres.

Døde dyr (EAK-kode: 02 01 02) afhentes af DAKA ca 52 gange om året. De døde dyr opbevares indtil afhentning i kadaverkapsler og container udviklet til formålet. Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til BEK nr. 439: *Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.*

Affald fra ejendommens husholdning, er tilsluttet kommunal affaldsordning.

Råvarer og hjælpestoffer

Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen. Såfremt der kortvarigt opbevares sprøjtemidler på ejendommen, vil dette være i aflåst rum uden afløb.

Der opbevares ikke olieaffald på ejendommen

Ansøger vurderer at ejendommen indenfor energi og vandforbrug, råvarer og hjælpestoffer samt affald anvendes en praksis således at ejendommens drift ikke giver anledning til gener eller ressourceforbrug der overstiger det svarende til den bedst tilgængelige teknologi.

Bedste anvendelige teknologi - BAT

Ammoniakfordampningen fra anlægget i forbindelse med udvidelsen er på 4801 kg NH₃-N i ansøgt drift, og det samlede vejledende ammoniaktab ved anvendelse af BAT er 4801 kg NH₃-N.

Ansøgning (203415) | BAT ?

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gulvtype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Samlet BAT beregning ? 1			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4093	708	4801
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4093	708	4801
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den vejledende emissionsgrænseværdi vurderes derfor overholdt.

Anvendelse af bedst anvendelige teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning og opbevaring/udbringning af husdyrgødning.

Dette er allerede beskrevet i den nugældende godkendelse, og nedenstående beskriver de ændringer der bliver i forbindelse med ændringen af produktionen.

BAT for staldanlægget er opfyldt ved de eksisterende med fast gulv og dræn med skrab og stalde med dybstrøelse.

Beregning af det vejledende ammoniakemissionsniveau.

Af nedenstående tabel fremgår det vejledende ammoniakemissionsniveau for ejendommen.

BAT opfyldes på ejendommen, da ammoniakemissionen er beregnet til 4801 kg N. og den faktiske ammoniakemission er beregnet til 4801 kg N.

Ejendommens ammoniakniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Beregningsforudsætningerne er det ændrede dyrehold og det valgte staldsystem. Der er anvendt BAT staldsystem.

Fodring:

Der er ikke foretaget yderligere tiltag ift. Fodring og reduktion af råprotein, for nedsættelse af ammoniakfordampningen.

BAT (Bedst Anvendelige teknik)

I forhold til staldsystem er der udregnet et BAT-krav for husdyranlægget på udledning af maksimalt 4801 kg N/år, og da udledningen er 4801 kg, så er lovens krav overholdt. Det er opnået ved, anvendelse af de eksisterende staldsystemer der er relativt nye.

Da BAT niveauet er opfyldt med valg af staldsystem, er der foretaget fravalgt af fodringsteknologi og forsuring. Fodringsteknologi da dette ikke er skønnet proportionalt på baggrund af at der allerede er foretaget investeringer i ammoniakreducerende teknologi. Forsuring er derudover fravalgt da det ikke vurderes proportionalt at etablere med den nuværende og ansøgte produktion.

Egenkontrol

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav. Som en sidebemærkning kan det påpeges at håndtering af husdyrgødning foregår ved hjælp fra maskinstation som efterfølgende nedfælder husdyrgødningen.

Sikring af bygninger og udstyr er i driftsklar stand, sker ved det daglige tilsyn og de nødvendige reparationer enten ved ejers eller relevante håndværkere hjælp.

Ansøger har vurderet at, med ovenstående redegørelse og de stillede vilkår, at bedriften lever op til BAT for management. Der er stillet vilkår i gældende miljøgodkendelse til bl.a. kontrol og egenkontrol inden for flere af punkterne. Der udarbejdes beredskabsplan for ejendommen.

Offentlighedsfasen

Såfremt der indkommer spørgsmål/bemærkninger/indsigelser til projektet i forbindelse med offentlighedsfasen, skal der foretages en vurdering af disse. Vurdering af om der skal ske ændringer som følge af hørings svar.

Menneskers sundhed:

Det vurderes grundet ejendommens beliggenhed at der ikke ved projektet vil være følgende påvirkninger.

Transport

Støjpåvirkninger (trafik, virksomheder) Dette begrundes i nedenstående oversigt over antal transporter i forbindelse med det ansøgte.

Transporter			Ansøgt drift		
nudrift	pr uge				
Mælk		0	Mælk		0
foder	1	52	foder	1	52
dyr til slagt	1	52	dyr til slagt	1	52
døde dyr	1	52	døde dyr	1	52
Affald	1	52	Affald	1	52
brændstof	1	10	brændstof	1	10
levering af dyr	1	52	levering af dyr	1	52
Andet		11	andet		11
Gylle	3900	156	Gylle	3900 m3	156
i alt		437	i alt		437

All transporter foregår i lukket lastbil igennem byområder og ejendommens arealer ligger tæt omkring ejendommen således at gylleudkørsel på i mindre grad påvirker offentlig vej.

Der vil være 9 ugentlig lastbiltransporter til husdyrbruget og i perioder vil der være hyppige traktortransporter, f.eks. i perioder med markarbejde og høst. Det vurderes at disse transporter vil kunne foregå uden gene for de relativt få husstande som transporter passerer undervejs.

Trafiksikkerhed (Ind- og udkørsel fra ejendom samt transport til og fra ejendommen) ændres ikke idet der er gode oversigtsforhold ved indkørslen.

Lys-/skyggegener

Staldene og belysningen heri og den udendørs belysning på ejendommen vurderes ikke at være til gener udenfor matriklen grundet staldenes placering og orientering.

Friluftsliv og rekreative interesser

Ansøger vurderer at der ikke er interesser indenfor friluftsliv eller rekreative områder ift det ansøgte.

Biologisk mangfoldighed:

Der er beregnet påvirkning af nedenstående områder.

Beskyttet natur §3

Beskyttede plantearter (bilag IV m.fl.)

Beskyttede dyrearter (bilag IV m.fl.)

Natura 2000-områder og bilag IV-arter:

Med baggrund i EU-habitatdirektivet er der i Danmark udpeget NATURA 2000-områder (internationale naturbeskyttelsesområder) til beskyttelse af en række naturtyper og arter. NATURA-2000-områderne omfatter EU-habitatområder, EU-fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. De tre kategorier er ofte sammenfaldende.

I forbindelse med tilladelser og godkendelser af husdyrbrug skal ansøger dels foretage vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt og dels foretage vurdering af om det ansøgte kan beskadige eller ødelægge de særligt beskyttede bilag IV arters yngle- eller rasteområder.

Nærmere oplysninger om habitatdirektivet, NATURA 2000-områder og bilag IV-arter kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

Med henvisning til placering af brugets driftsbygninger i forhold til Natura 2000 områder kan det umiddelbart godtgøres, at husdyrbruget ikke væsentligt påvirker naturtyper og arter i NATURA 2000-områder. Husdyrbrugets driftsbygninger ligger over 4,5 km fra Lille Vildmose

Det vurderes, pga. afstanden, at projektet ikke kan medføre en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper indenfor Natura 2000 områder.

En række dyr omfattet af naturbeskyttelseslovens § 29a og habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i områderne omkring husdyrbrugets driftsbygninger. Ifølge oplysninger i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (DMU Faglig rapport nr. 635, 2007) kan der i Mariagerfjord Kommune være forekomst af flere arter af flagermus samt odder, markfirben, løgfrø, spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Ansøger er ikke bekendt med konkrete yngleforekomster i området. Mest sandsynlig forekomst ved bygningerne er arter af flagermus, som kan blive påvirket af evt. nedrivninger eller træfældninger. Eventuelle levesteder i nærheden af bygningerne antages i øvrigt at være sammenfaldende med de vurderede naturarealer i forrige afsnit, og det vurderes, at kvælstofdeposition fra husdyrbrugets anlæg, ikke vil skade eller ødelægge eventuelle yngle- eller rasteområder.

Ejendommen er beliggende udenfor Eksisterende skove (herunder ammoniak følsomme), Økologiske forbindelser og lavbundsområder (kommuneplan retningslinje) samt Natura 2000.

Beregningen er foretaget i husdyrgodkendelse og tager udgangspunkt i de nærmest beliggende områder og deres belastning.

Ammoniakfordampning og natur

Ændringen medfører, at NH₃-fordampningen fra husdyrbruget stiger fra 3959 til 4801 kg N/år. N-depositionen på de nærmeste kategori I, II og III punkter er beregnet til henholdsvis 0,0 og 0,6 og 0,1kg N/ha. I kat. III er indregnet stigningen i de seneste 8 år. Det er for alle kategorier under den lovmæssige grænseværdi på henholdsvis 0,7, 1,0 og en merdeposition på 1,0 kg N/ha. Når disse værdier er overholdt, vurderes det, at der ikke sker påvirkning af hverken habitatnatur eller anden beskyttet natur, heller ikke i kumulation med andre husdyrbrug.

Grundvand, overfladevand og jordbund (erosion, arealbefæstelse, vandkvalitet og -kvantitet):

Da der er tale om eksisterende godkendte stalde placeret samme sted og gyllebeholder, der alle overholder gældende byggeforskrifter og afstandskrav forventes det ikke at der vil kunne opstå påvirkning af nedenstående områder.

Grundvandsinteresser (beskyttelse og sikring af drikkevand)

Grundvandssænkning

Der vil ikke blive foretaget grundvandssænkning i forbindelse med projektet.

Limfjord, vandløb, søer og vådområder

Da ejendommens drift af udspretningsarealer er reguleret i gødningsbekendtgørelsens regelsæt forventes det ikke at have negativ effekt på recipienter.

Håndtering af spildevand

Ejendommens håndtering af spildevand ændres ikke ved det ansøgte.

Håndtering af overfladevand

Tagvand fra stalde overfladenedsives.

Jordforurening (jordforurening efter lov om jordforurening, men også fx zink)

Der er ikke arealer der er kortlagte ift jordforurening på ejendommen.

Jordflytning/-håndtering

Der foretages ikke jordflytning.

Klimatiske faktorer:

Det ansøgte påvirker ikke eller påvirkes ikke af vandstandsstigninger (hav, grundvand, regnhændelser)

Da der er tale om traditionel kvægproduktion, og der er anvendt energibesparende foranstaltninger i forbindelse med drift af ejendommen vurderes det ikke af have en negativ effekt overfor de klimatiske forhold.

Materielle goder:

Idet der er tale om godkendelse af et eksisterende husdyrbrug samt en mindre udvidelse af areal til kalvehytter, er der ikke tale om påvirkning af det omgivende samfund såsom – by, institutioner, virksomheder (hotel mv.) eller naboer. Grundet afstanden til naboer vurderet det ligeledes at det ikke er af betydning for andres udviklingsmuligheder eller betyder hverken værditab eller udsigtsgener.

Kulturarv (arkitektoniske aspekter):

Der er inden af nedenstående udpegninger i nærheden af ejendommen.

Kulturhistoriske værdier (værdifulde kulturmiljøer) (kommuneplan retningslinje)

Kirker (Provst Exner fredninger, aftaleplaner, kirkevejledning) (kommuneplan retningslinje)

Fredede og bevaringsværdige bygninger og bymiljøer (kommuneplan retningslinje)

Landskab:

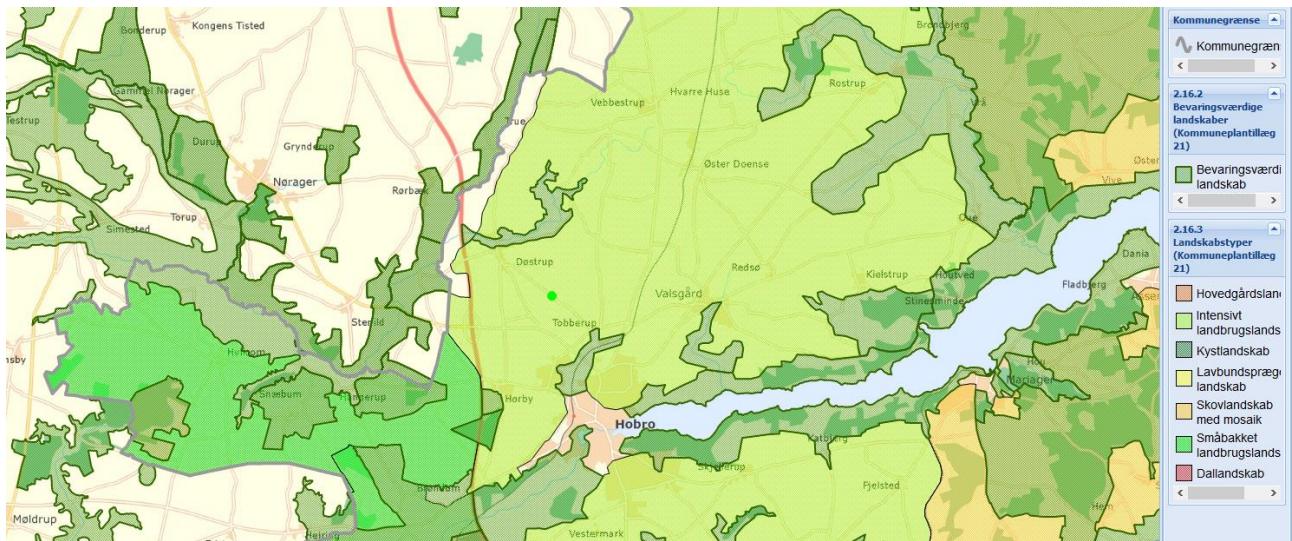
Ejendommen er beliggende i udpeget område med landbrugslandskab.

Lavbundspræget landskab

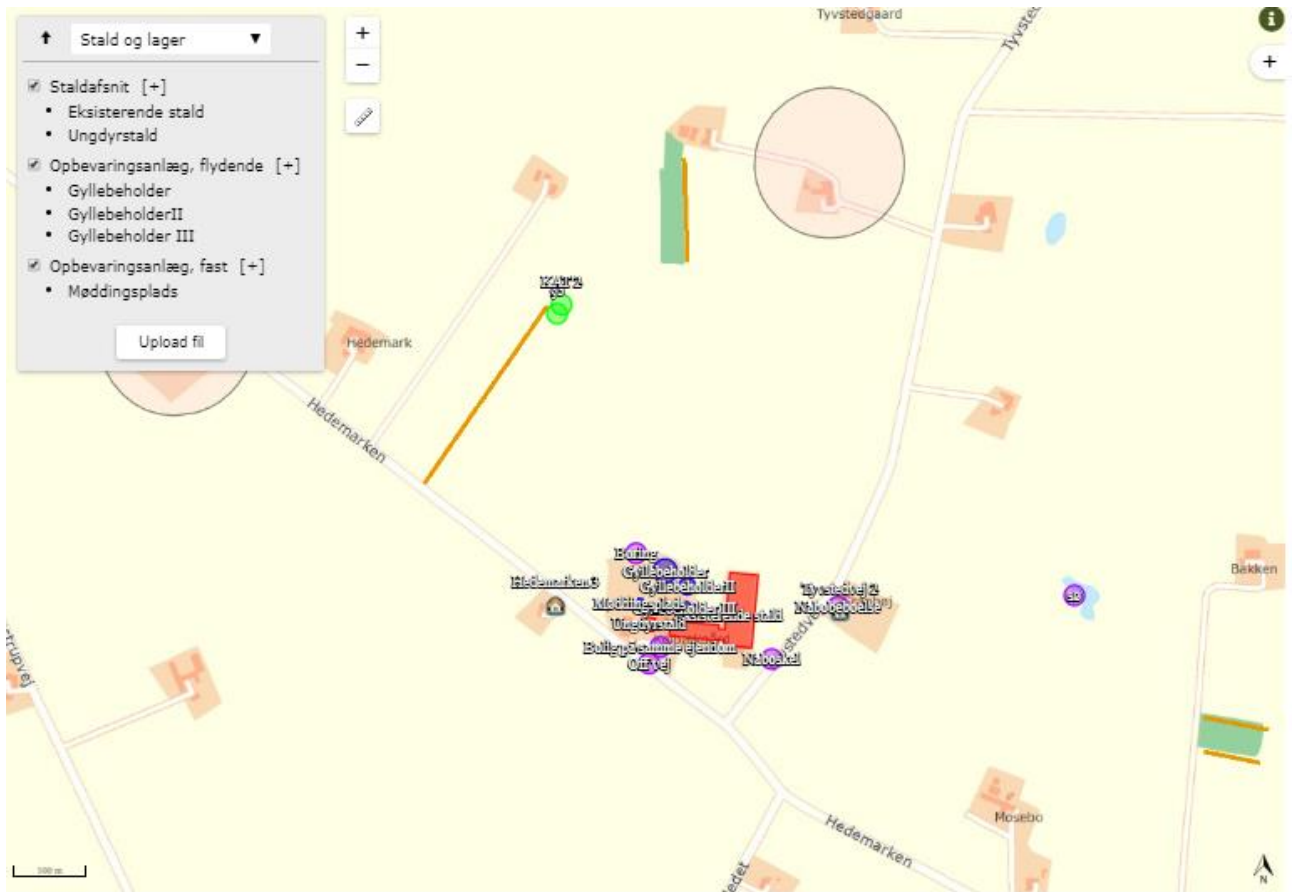
Beskyttelse og udvikling af særlige landskabsværdier bør prioriteres inden for de større sammenhængende landskaber, herunder synlighed og oplevelse af landskabernes geologiske og kulturhistoriske fortælling, særlige naturværdi samt værdi som rekreativt landskab.

De større sammenhængende landskaber bør friholdes for større tekniske anlæg og andet stort og markant byggeri, der slører landskabssammenhænge eller har konsekvenser for det karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne. Kan et anlæg ikke undgås, skal det placeres og udformes, så det præger landskabet mindst muligt.

I områderne må der som udgangspunkt ikke planlægges eller etableres anlæg og andet, der på væsentlig måde begrænser mulighederne for landbrugets arealmæssige drift. Begrænsninger kan f.eks. være byudvikling, skovrejsning, rekreative områder og formål samt lugtpåvirkelige funktioner og anlæg.

Ejendommen er beliggende udenfor beskyttelseslinjerne, Skov, kirke og beskyttede diger.

Ejendommen er ligeledes ikke beliggende indenfor følgende:

Beskyttelseszoner og -linjer (NBL)

Fredninger

Geologiske interesseområder og –beskyttelsesområder (kommuneplan retningslinje)

Særligt værdifuldt landskab/uforstyrrede landskaber (kommuneplan retningslinje)

Skovrejsningsområde/uønsket for skovrejsning (kommuneplan retningslinje)

Landskabet er dannet under sidste istid, hvor en gletsjer har bevæget sig henover området og modelleret områdets karakteristiske bølgede terræn, der hovedsageligt fremstår af et småbakked terræn. Området hvor ejendommen ligger er småbakked. Områdets dyrkningsmønster er karakteriseret af store dyrkningsflader med få læhegn og beplantning i tilknytning til bebyggelsen. Det er således ikke i konflikt med kommuneplanen vedr. landskab, natur, geologi og kulturarv.

Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer herover

Der forventes ingen samspil mellem ovenstående faktorer

Det vurderes derfor at placeringen af husdyrbruget fortsat vil være i overensstemmelse med de landskabelige udpegninger, og landskabets ønskede anvendelse. Det vurderes ligeledes, at det ansøgte ikke vil have en negativ effekt på nabobeboelser, det eksisterende vejforløb og områdets trafikanter. Grundet placeringen af staldene samt det eksisterende forhold samt områdets landskabelige udseende, er det vurderet at beplantningsbælter ikke vil kunne indpasses i det omgivende landskab.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne herover

Driftsforstyrrelser eller uheld

Beredskabsplan

På ejendommen udarbejdes der en beredskabsplan der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer. Beredskabsplanen vil blive vedlagt som bilag.

Redegørelse for uheld

De største risici for uheld skønnes at være i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning, ved strømsvigt samt udslip fyrings- og dieselolie.

Uheld med gylle

I tilfælde af mindre gylleudslip, vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

I tilfælde af større gylleudslip f.eks. sprængning af gyllebeholder, vil gyllen løbe ud over området nær gyllebeholderne. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

Der er ikke risiko at gyllen kan løbe til drænbrønde, idet disse er beliggende langt fra ejendommens gyllebeholdere.

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift er begrænset til gyllesystemet.

Afstanden fra gyllebeholderne til nærmeste vandløb eller sø er mere end 400 meter. Terrænforskellen er mindre end 10 meter hvilket giver en gennemsnitlig hældning på mindre end 2,5 %, hvilket betyder at området omkring gyllebeholderne ikke er en risikozone. Der skal således ikke udarbejdes særlige tiltag til beskyttelse af vandmiljøet omkring gyllebeholderne.

Døde dyr

Døde dyr placeres under kadaverklap. Derved undgås uhygiejniske forhold, herunder at der kan observeres døde dyr, samt at ræve, hunde og vilde katte kan komme til de døde dyr. Samtidig minimeres risiko for overførelse af smitte til staldene.

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af, gylle, olie mv. Medarbejdere, ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret.

Der er ikke stationære gyllepumper på gyllebeholderne, hvilket fjerner risikoen for punktforurening ved tab af gylle eller ved sabotage. Der er desuden fuldautomatisk pumpningen af gylle fra stalde og fortank til gyllebeholderne, hvilket minimerer risikoen for overløb af gylle og menneskelige fejl.

Omlastning af gylle sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m. Desuden er gyllebeholderne omfattet af den 10-årige beholderkontrol.

Der udarbejdes beredskabsplan for ejendommen og dens drift.

Ophør af husdyrbruget

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Der vil således blive tilkaldt en slamsuger for at tømme gyllebeholderen samt gyllekummerne. Derudover vil der blive gennemført en rengøring af anlægget, således at der ikke forekommer forurening herfra.

Ansøger har vurderet, at med de beskrevne forhold, er truffet de fornødne foranstaltninger ved ophør af husdyrbruget for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand.

Der forventes stillet vilkår, der beskriver, hvordan stedet bringes tilbage i tilfredsstillende stand herunder fastsættes, at for så vidt bygningerne ikke længere har brugsmæssig værdi, nedrives disse af autoriseret nedbrydningsfirma og byggematerialer bortskaffes efter reglerne i affaldsregulativet.

Alternativer

Ansøger har i forbindelse med udarbejdelse af denne miljøkonsekvensrapport gennemgået alternativer til udvidelse af produktionsarealerne på den pågældende ejendom. Udvidelsen af produktionsarealerne sker for at i en årrække fremover at sikre ejendommen rentabilitet og mulighed for at kunne levere mælk til en konkurrencedygtig pris. Ejendommen er ligeledes godt placeret i forhold til naboer og natur, og ejendommen er således godt placeret for at kunne skabe rammerne for en udvidet produktion, uden væsentlige gener for natur og omboende.

Alternativet til ikke at udvide vil skabe en bedrift der ikke udnytter ejendommens muligheder og derfor på sigt vil stagnere i forhold til landets øvrige bedrifter og deres udvikling.

Ansøger har ikke andre ejendomme hvor der kan ske en lignende udvidelse, og udvidelse på anden ejendom vil ikke medvirke til en rationel drift.